

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Elena Covalenco,

cu participarea:

procurorului Nicolae Suvac,
inculpatului Soltan Vasile,
avocatului Ghenadie Iudin,
succesorului
victimelor Secureanu Veaceslav,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, în cauza penală în privința inculpatului

*Soltan Vasile Vladimir, născut la
31 martie 1978, în s. Ratuș, r-nul Criuleni, locuitor al s.
Drăsliceni, r-nul Criuleni, cetățean al Republicii
Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare a cauzei în
instanța de fond: 11 aprilie - 12 iunie 2012,
în instanța de apel: 12 iulie - 14 noiembrie 2012,
în instanța de recurs: 05 februarie - 23 aprilie 2013.*

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul și succesorul victimelor au solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Inculpatul și avocatul său, au optat pentru respingerea recursului.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 12 iunie 2012, Soltan Vasile a fost condamnat în baza art. 264 alin. (6) Cod penal la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, începând cu 12 iunie 2012.

De la Soltan Vasile s-a încasat în beneficiul lui Macari Dragoș 30.000 lei prejudiciul material, în favoarea lui Secureanu Veaceslav 200.000 lei despăgubiri materiale și 150.000 lei morale.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 09 octombrie 2011, orele 14.40, conducând pe traseul Chișinău-Soroca autoturismul de model „Renault Megane”, numărul de înmatriculare CR AR 138, fiind în stare de ebrietate avansată, inculpatul Soltan Vasile a încălcat prevederile pct. 45 alin. (1), 47 alin. (2) din Regulamentul Circulației Rutiere, conform cărora conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de factorii: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră. În afara localităților limita maximă de viteză pentru autoturisme este de 90 km/h. Astfel, deplasându-se cu viteza de 120 km/h și neadaptându-se la condițiile climaterice, deoarece suprafața carosabilului era umedă din cauza ploii, între localitățile s. Măgdăcești și s. Ratuș, raionul Criuleni, nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului, a ieșit pe contrasens, lovind frontal autoturismul ce se deplasa regulamentar de model „Ford Focus”, cu numărul de înmatriculare C NB 534, la volanul căruia se afla Ana Secureanu și în calitate de pasageri: Sergiu Secureanu, minorul Timofei Secureanu și Dragoș Macari, cauzându-le leziuni corporale după cum urmează:

Anei Secureanu - vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora imediat a decedat;

lui Sergiu Secureanu - vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora la 10 octombrie 2011, ora 18.00, a decedat;

minorului Timofei Secureanu - vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în rezultatul cărora, în scurt timp după producerea accidentului a decedat;

lui Dragoș Macari - vătămări corporale grave, periculoase pentru viață.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (6) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul a trei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.

La stabilirea pedepsei inculpatului instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, adică de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, că el a recunoscut vina, că întreține copii minori.

Circumstanțele cauzei în ansamblu au convins instanța că inculpatul urmează a fi pedepsit cu închisoare.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (6) Cod penal la 10 închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Apelantul a invocat că instanța de fond a încălcat criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute la art. 75 Cod penal.

Instanța a constatat că inculpatul a comis infracțiunea în stare de ebrietate avansată, a încălcat limita de viteză stabilită, a curmat viața a 3 persoane și urmează a fi pedepsit mai aspru.

3.1. A declarat apel și avocatul Rogut Anatolie, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, cu aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal, iar acțiunile civile să fie admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

El a menționat că inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele săvîrșite, nu are antecedente penale, suferă de diabet și este invalid de gradul II, are la întreținere doi copii minori, recunoaște mărimea prejudiciului cauzat, a săvîrșit infracțiunea din imprudență, este caracterizat pozitiv.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, apelul procurorului a fost respins ca nefondat.

Apelul avocatului a fost admis, casată sentința în latura pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care a decis:

„pedeapsa aplicată lui Soltan Vasile Vladimir sub formă de 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 5 ani, se suspendă condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

În rest, sentința se menține fără modificări”.

Instanța de apel a reținut că pedeapsa stabilită inculpatului este inechitabilă în raport cu materialele cauzei penale, prin care s-a constatat că inculpatul se atrage pentru prima dată la răspundere penală, se căiește sincer de cele comise, a recunoscut integral vina, la locul de trai se caracterizează pozitiv, este unicul întreținător al familiei sale, este invalid de gradul II, are la întreținere doi copii minori, a săvîrșit pentru prima dată o infracțiune, din imprudență, este de acord să achite prejudiciul material părților vătămate, iar o parte deja și l-a achitat.

Conform materialelor cauzei au fost stabilite circumstanțe care micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise de către inculpat și anume că el a recunoscut integral vina, se căiește sincer de cele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv, este unicul întreținător al familiei sale, este bolnav, cu gradul de invaliditate II, are la întreținere doi copii minori, a săvîrșit pentru prima dată o infracțiune, din imprudență, este de acord să achite prejudiciul material părților vătămate, fapt confirmat prin tranzacția de împăcare din 12.11.2012.

Toate acestea luate în ansamblu permit instanței de a aplica în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, or, aflîndu-se în detenție, acesta nu va avea posibilitate să achite prejudiciul material părților vătămate.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond, deoarece apelul avocatului a fost greșit admis.

Recurentul a invocat că instanța de apel eronat, incorect și nemotivat a aplicat față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, a reieșit din scopul pedepsei penale privind restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de personalitatea acestuia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și de circumstanțele atenuante, cum sunt prezența copiilor minori la întreținere, recunoașterea vinovăției, aplicându-i o pedeapsă adecvată faptei comise.

În drept recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 61 alin. (2), 75 alin. (1), 90 alin. (1) Cod penal, 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a codului penal. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Prescripțiile normelor enunțate au fost ignorate de către instanța de apel.

Din conținutul părții descriptive a sentinței se observă, că instanța de fond a soluționat chestiunile privind individualizarea pedepsei aplicate inculpatului în strictă conformitate cu prescripțiile de drept formal și material.

Pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în limitele prevăzute de lege, luându-se în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, că el a recunoscut vina, că întreține copii minori (*pct. 1 din prezenta decizie*).

Totodată se reține că instanța de apel, rejudecând cauza în latura pedepsei potrivit modului stabilit pentru prima instanță:

a) în partea dispozitivă a deciziei sale eronat a dispus suspendarea executării pedepsei aplicate de instanța de fond de 7 ani închisoare, or, asemenea pedeapsă nu se regăsește în dispozitivul sentinței adoptate de prima instanță (*pct. 1 și 4 din prezenta decizie*);

b) în partea descriptivă a deciziei sale, instanța de apel a omis să motiveze, în drept și în fapt, reducerea pedepsei de 8 ani închisoare, aplicată inculpatului de instanța de fond, cu 1 an închisoare (*pct. 1 și 4 din prezenta decizie*);

c) în partea descriptivă a deciziei contestate lipsește cu desăvârșire și motivarea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu clauzele conținute în dispoziția acestei norme de drept, cum ar fi: stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, concluzia instanței de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărîre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. Instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat (*pct. 4 din prezenta decizie*).

Prin urmare, decizia atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția de modificare a pedepsei stabilite inculpatului de către prima instanță, pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel este individualizată contrar prevederilor legale, fiind greșit admis apelul apărării.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează total hotărîrea atacată și menține hotărîrea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Circumstanțele expuse denotă, astfel, că recursul declarat de procuror este întemeiat, că erorile de drept comise de instanța de apel, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, impun soluția casării totale a deciziei contestate și menținerea sentinței instanței de fond, pe motiv că apelul declarat de avocatul Rogut Anatolie a fost greșit admis de către instanța de apel.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, în cauza penală în privința inculpatului Soltan Vasile Vladimir, pe motiv că apelul avocatului Rogut Anatolie a fost greșit admis și menține sentința Judecătoriei Criuleni din 12 iunie 2012.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 21 mai 2013, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Elena Covalenco

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

23 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Elena Covalenco,

cu participarea:

procurorului Nicolae Suvac,
inculpatului Soltan Vasile,
avocatului Ghenadie Iudin,
succesorului
victimelor Secureanu Veaceslav,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, în cauza penală în privința inculpatului

Soltan Vasile Vladimir, născut la 31 martie 1978, în s. Ratuș, r-nul Criuleni, locuitor al s. Drăsliceni, r-nul Criuleni, cetățean al Republicii Moldova, fără antecedente penale.

*Termenul de examinare a cauzei în instanța de fond: 11 aprilie - 12 iunie 2012,
în instanța de apel: 12 iulie - 14 noiembrie 2012,
în instanța de recurs: 05 februarie - 23 aprilie 2013.*

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procuror, casează total decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2012, în cauza penală în privința inculpatului Soltan Vasile Vladimir, pe motiv că apelul avocatului Rogut Anatolie a fost greșit admis și menține sentința Judecătoriei Criuleni din 12 iunie 2012.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la 21 mai 2013, ora 09.50.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Elena Covalenco